

ŠIBENSKI list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

ŠIBENIK
Srijeda,
10. lipnja 1953.
Izlazi tjedno
God. II. Broj 43
Cijena 7 dinara

V. redovna sjednica NO-a gradske općine

Raspravlja se o prosvjeti i kulturi

Zborovi birača održat će se od 20.-25. ov. mj. - Šibenik se učlanio u stalnu Konferenciju gradova i gradskih općina

Na v. sjednici NO-a gradske općine, koja je održana 6. ov. mj. u prostorijama Remontnog zavoda, predsjednik NO-a gradske općine Petar Rončević predložio je obiman dnevni red koji je odbornicima pružio bogatog materijala za raspravljanje. Na ovoj sjednici razmotrena su neka važna pitanja a donijeto je niz odluka, rješenja i zaključaka.

Iscrpan izvještaj o radu Savjeta za prosvjetu i kulturu, koji donosimo na drugom mjestu, podnio je odbornik Božo Stošić, predsjednik Savjeta za prosvjetu i kulturu.

U diskusiji, koja je nakon toga uslijedila, odbornik dr. Trajka priznaje da je veoma malo učinjeno na području zdravstvene zaštite učinika, ali da su tome uzrok nepriladne prostorije i pomanjkanje liječničkog kadra.

Ostali odbornici nisu se s tim složili, jer su misljenja da se u sadašnjoj situaciji moglo mnogo više napraviti. Nedostajalo je jedne smisljene organizacije, a nije se ni pomicalo da se u interesu zdravlja učenika angažira ne samo postojeći sav stručni kadar već i rentgenski aparati kojih ima lijepe broj i po privatnim ordinacijama. Zbog toga je odbornik Mirko Rončević predložio da se Udrženju liječničkog kadra prikaže današnje stanje zdravstvene zaštite učenika, u koliko im nije poznato, koje zaista zahtijeva, s tim da Udrženje razradi plan pregleda učenika.

Ostro se postavio još jedan problem. Sadašnji školski prostor ne samo da sputava razvitak kulturnog života u našoj sredini, već ozbiljno ugrožava i normalno odvijanje same nastave.

Odbornici su ozbiljno pristupili razmatranju ovog problema. Obzirom na ovakvu situaciju trebalo bi ispitati mogućnost pravilnog korišćenja postojeće zgrade sjemeništa o čemu bi sva-kako trebalo upoznati i zainteresirati Izvršno vijeće (Živojin Bulat). Ostali odbornici su istog mišljenja, samo napominju da bi u slučaju korišćenja sjemeništa trebalo osigurati smještaj na drugom mjestu onima koji danas stanuju u toj zgradi (Draško Jurišić).

Govorilo se i o potrebi otvaranja jedne stručne škole kao i o stanju u gimnaziji koja je danas prenatrpana. Ne bi bilo preuranjeno već sada misliti o tome, kuda će se sa onom djecom koja završi obavezno školovanje (Ante Zorić).

U vezi ove diskusije predsjednik NO gradske općine je nagnao da se nameće potreba pozidanja zgrade za osmogodišnju školu u predjelu Baldekin, o čemu će se voditi računa osobito u koliko se ne ukine učiteljska škola. Naglasio je da bi o potrebanom grada na području škols-tva i zdravstva, pored narodne vlasti, morala veću brigu posvetiti i privredna poduzeća koja bi u tom smislu moralia uskladiti i svoju politiku.

Predloženo je, da Narodni odbor izvrši sve potrebne predrađane i napravi planove za izgradnju školskih i drugih prostorija

kako se bar s te strane ne bi otezalo s realiziranjem eventualnih kredita (Mirko Rončević).

Kako i društvene organizacije oskudijevaju prikladnim prostorijama, to je i navelo neke odbornike da postave pitanje o razlozima obustavljanja radova na uređenju zgrade bivše škole Bovan-Kovačević koju bi mogla koristiti razna društva (Ksenija Skarica).

Ustanovljeno je, da su radovi na toj zgradi obustavljeni zbog toga što poduzeća, koja su dala obavezu da pomognu uređenje te zgrade, nisu do kraja ispunila to obećanje. Na kraju su donešeni zaključci koji će, ukoliko budu provedeni u život, pridonijeti unapređenju i još jačem razvitu prosvjeti i kulture u našem gradu.

Naročito živo raspravljanje i-zazvao je prijedlog odluke koji je imao da izmjeni već postojeću odluku o zabrani držanja svina na području grada. Prijedlog nije prihvaten, već će se o njemu raspravljati na idućoj sjednici NO-a, ali će se prethodno morati temeljiti na odboru.

Na prijedlog Petra Rončevića, predsjednika NO-a gradske općine jednoglasno je zaključeno da se zborovi birača održe u razdoblju od 20. do 25. ovog mjeseca. Na tim zborovima će se govoriti o radu Narodnog odbora (donošenja raznih odluka) te o stanju na području prosvjeti i kulture.

Razmotren je podnesak Kotarskog saveza poljoprivrednih zadruga, kojim se predlaže prijenos ovom Savezu poduzeća »Vino«. Ovaj prijedlog je podržao i obrazložio odbornik Pere Skarica. Prilikom razmatranja tog prijedloga neki odbornici su bili mišljenja da je potrebno čitavu stvar podrobno ispitati (B. Stošić, Ž. Bulat, A. Bego-Giljak). S tim su se složili i ostali odbornici, te je u tu svrhu osnovana jedna odbornička komisija.

Donijet je, pored ostalog, i zaključak da se gradska općina Šibenik učlaniti u stalnu Konferenciju gradova i gradskih općina u FNR Jugoslaviji. Odbornici su ovaj zaključak usvojili, netom su bili upoznati sa statutom ove konferencije.

Odbornik Draško Jurišić upoznao je prisutne o slučaju hapšenja Dalibora Soljana, službenika NO gradske općine koji je, koristeći svoj položaj u Upravi prihoda, primao mito od nekih poreskih dužnika u gradu s tim da im snizi poresko zaduženje. Ovakve pojave, što je i razumljivo, nanose materijalnu štetu zajednici ne samo to, one ozbiljno podrijuju ugled naše narodne vlasti. Upravo se i zbog toga nameće potreba oštire budnosti

Tribunja nakalamit će ove godine 52000 mladih vinovih loza na ukupnoj površini od 15 hektara. Vinogradi su posadeni još u toku 1951. godine na modernoj osnovi, tako da će se tlo moći obradivati pomoću mehanizacije. Ukoliko nakampljenje bude izvedeno s uspjehom, očekuje se da će urod prvih godina biti dobar.

U nedjelju 14. ov. m. održat će se u dvorani kina »Tesla«

u 8.30 sati

GRADSKA KONFERENCIJA SSRNH ŠIBENIK

sa slijedećim dnevnim redom:

1. Izvještaj o radu organizacije SSRN
2. Izvještaj nadzornog odbora
3. Diskusija
4. Izbor novog odbora
5. Rezolucija

Pozivaju se izabrani delegati da nefaljeno prisustvuju ovoj konferenciji. Također se pozivaju i ostali gradani.

GRADSKI ODBOR SSRNH - ŠIBENIK

Prípreme za festival KPĐ

Savez kulturno - prosvjetnih društava za grad i kotar Šibenik organizirat će i ove godine festival na kojem će učestvovati kulturno-prosvjetna društva sa područja kotara.

Koristeći prošlogodišnje iskustvo, koje je dalo dobre rezultate, festival će se održati u četiri centra i to 21. ovog mjeseca u Primoštenu i Vodicama, a 28. ov. mj. u Devrskama i Skradinu.

Više manje sva kulturno-prosvjetna društva vrše obimne pripreme za nastup. Članovi KPĐ u Primoštenu izvest će »Porodiču Blo« a oni u Skradinu uvježbavaju igrokaz »Prst pred nosom«. Članovi kolektiva Tvornice gline i aluminija u Lozovcu prikazat će komediju »Sopenhauer«, a KPĐ iz Devrske nastupit će u komediji »Za pravdu«. Pored igrokaza uvježbavaju se narodna kola, a pjevački i tamburaški zborovi te narodne glazbe također će izaći sa biranim programom.

U organiziranju ovog festivala, za koji vlada velik interes, istakli su se u Vodicama Vitomir Sprlić, u Skradinu Oto Capar, st. vod. JNA i Josip Jurić, a u Primoštenu Meri Mustapić i Rajko Čakić.

Po završetku festivala najuspjeli točki bit će izvedene u Šibeniku početkom mjeseca srpnja i to u okviru 105-godišnjice Šibenske narodne glazbe.

Aktivnost organizacija Socijalističkog saveza

Izabrano općinsko rukovodstvo Socijalističkog saveza u Zlarinu

U toku prošlog mjeseca na području općinskog NO-a Zlarin u svim mjestima održane su godišnje konferencije osovnih organizacija Socijalističkog saveza radnog naroda, na kojim je izvršen izbor novog rukovodstva, te birani delegati za Općinski i Kotarsku konferenciju Socijalističkog saveza radnog naroda. Dana 31. V. 1953. godine održana je prva izborna konferen-

Nakalamit će se 52.000 novih loza u Trolokvama

Poljoprivredna zadruga iz Tribunja nakalamit će ove godine 52000 mladih vinovih loza na ukupnoj površini od 15 hektara. Vinogradi su posadeni još u toku 1951. godine na modernoj osnovi, tako da će se tlo moći obradivati pomoću mehanizacije. Ukoliko nakampljenje bude izvedeno s uspjehom, očekuje se da će urod prvih godina biti dobar.

cija na kojoj je izabrano Općinsko rukovodstvo SSRN-a. Izvještaj, koji je podnesen na konferenciju, uglavnom je ukazao na slab rad organizacija SSRN-a u selima i u duhu zaključaka IV. kongresa SSRN-a Jugoslavije uakao kako organizacije na terenu trebaju danas da rade i koji su njihovi osnovni zadaci u današnjim uslovima.

Diskusija je također ocrtala slab rad organizacija i potvrdila da se većina njih nije snašla u današnjim uslovima, uslijed čega se u toku ove godine i osjeća njihovo slabo političko djelovanje u narodu.

Ovo je posljedica neshvaćanja od strane članova SK obzirom na preorientaciju rada kako je to VI. kongres SKJ jasno postavio.

Medutim, razumljivo je da organizacije na području općine Zlarin ne će moći lako raskrstiti sa stariim metodama koje su ušle u praksu, ali ipak u koliko odgovorni drugovi na terenu shvatite, a naročito članovi SK gdje i kako trebaju djelovati, onda je jasno, da će se jednim sistematskim radom moći postići mnogo u radu organizacija SSRN-a na terenu.

Na kraju je donesen program rada Općinske organizacije SSRN-a. Postavljeno je da općinska organizacija SSRN-a treba da bude osnovna i glavna snaga socijalističke politike i borbe za njen praktično sprovođenje. Pored toga, općinski odbor SSRN treba da pruži punu pomoć organizacijama na terenu kako bi se one osamostalile u svom radu, i u potpunosti odgovorile zadacima.

K. A.

PRED GRADSKU KONFERENCIJU SSRNH

Piše: Živojin Bulat

Do koje mjere je naš Socijalistički savez postao nosilac svih progresivnih težnji radnih ljudi našeg grada u borbi za izgradnju socijalizma na ovom isječku naše zemlje; do koje mjere povezuje u jedan zajednički napor svekoliku djelatnost ljudi; iz fabrika, kancelarija, ustanova, trgovine, zanatstva, iz domena poljoprivrede; do koje mjere bdiće nad očuvanjem socijalističkih odnosa i bori se protiv njihovog izopćavanja;

do koje mjere otkriva i onemogućava djelatnost otvorenih i potajnih neprijatelja naše socijalističke zajednice; do koje mjere i sa koliko uspjeha se bori protiv pokvarenosti, korumpiranosti, aljkavosti, neljudskog lika raznih tipova koji sabotiraju izgradnju našeg društva; i na koncu, do koje mjere, boreći se za što uspešnije sprovodenje svojih zadataka i uklanjanje postojećih teškoća, kreće naše društvo, njegove nove odnose, socijalističku izgradnju — ponavljaju na ovom isječku naše zemlje u Šibeniku — pokazat će dobrim dijelom predstojeca Gradska konferencija Socijalističkog saveza.

Osnovno poprište borbe na kojem Socijalistički savez u našem gradu i treba da se ispolji kao sveobuhvatajuća i sveumjerujuća politička i materijalna snaga, jeste naš vlastiti plan — tj. sam Šibenik — i u njemu privredni, kulturni, prosvjetni, komunalni i drugi problemi, a naročito pitanje kako stoje sa socijalističkim odnosima među njegovim građanima, između građana i društvenih i drugih ustanova i organa vlasti, između samih privrednih organizacija, kao i njih i tih drugih organa, ali — naglašavamo — uvijek se radi o odnosima živih ljudi, bilo kao individualnih lica, bilo kao predstavnika privrednih organizacija, ustanova ili organa vlasti u čije ime istupaju i rješavaju lična ili društvena pitanja. To podvlačimo zbog toga, jer tim putem najšire narodne mase najneposrednije doživljavaju našu stvarnost. Od toga kako se ti problemi rješavaju, kakvi su odnosi među ljudima i sa ljudima, radne mase ocijenjuju tu stvarnost. Obični radni ljudi, a to znači svi mi doživljavamo stvari snagom činjenica, tj. dokaznom snagom svakodnevne prakse. Druga strana istog pitanja jeste u tome da naši radni ljudi, ne samo da nisu u pasivnom, nego su u aktivnom odnosu prema svim tim organima, ustanovama i privrednim organizacijama, i što je najvažnije to je njihovo pravo.

To znači da u centru pažnje Socijalističkog saveza stoji razvijanje i oslobođanje pune i uporne kritike svih negativnih pojava. Nabrojiti ćemo neke od njih: Nemaran odnos pojedinih službenika s građanima kao strankama, ili neljudsko postupanje onih koji, pokrivajući bilo kakvu funkciju, grubo odbijaju radnog čovjeka koji im se obraća. Isto tako su za osudu usko lična insistiranja pojedinih građana po svojim individualnim zahtjevima, ne vodeći pri tome računa o opravdanosti svojih traženja, o mogućnosti njihovog ispunjenja, a ponekad se upuštaju i u falsificiranje pojedinih dokumentata, izvršu činjenice, služe se lažnim svjedočanstvima u dokazivanju tih potraživanja. Dalje, postoje mnoga i razna zakidanja od strane pojedinih namještenika po trgovinama radnim ljudima — kupcima na punoj vagi i mjeri. Ili primanje mita za razne nezakonite usluge, kao što je sad otkiven zamašnji slučaj poreskog službenika Soljana, ali i davanje mita da se do tih nezakonitih usluga dode. I dalje, nezajažljivi atak na »viškove platnog fonda« i dijeljenje od strane radnih kolektiva po dvije i po tri plaće, iako ono nije u skladu s načinom kako se on ostvario, niti sa stanjem i potrebnama tih poduzeća. Takva poduzeća, koja su dijelila znatne sume, javljaju se sa potrebom da im se dodijele ili odobre znatni krediti za proširenje svojih pogona, za stvaranje stambenog prostora, i za druge stvari. Teža je od toga činjenica da se viškovi platnog fonda ne ostvaruju kao dobit poduzeća uslijed premašivanja proizvodnih planova, čime je njihova podjela jedino zakonita i opravdana i na koju im se ne može zamjeriti, ali u našim poduzećima koja su dijelila znatne sume, proizvodni planovi skoro nigdje nisu bili premašeni. Tako su ove godine razna poduzeća u gradu podjelila preko sto milijuna dinara, a da nasuprot toj podjeli nisu imali opravdanje u ekvivalentu proizvedenih roba. U krajnjoj liniji rezultat je negativan i po same radne ljude iz tih kolektiva, jer toliki priliv novca, bez pokrića u robama, uslovio je na tržištu skok cijena. I dalje, negaždinski odnos prema društvenoj imovini koja se nedovoljno pazi i razvlači kao da je pala s nebena, ili se negdje pravo upravljanja shvaća kao od nikoga kontrolirano vlasništvo. I dalje, slabosti u radu društvenih organizacija i nedovoljno odgovaranje namijenjenoj svrsi. Zatim pitanje kvaliteta rada itd. itd. Sva ova i niz drugih konkretnih pitanja iz naše svakodnevne prakse, tj. iz svakidašnjeg života, su pitanja koja Socijalistički savez mora savladavati. To su stvari svakako dužeg procesa, ne rješavaju se preko noći, i nikad nisu riješena jednom za svagda, već ih treba stalno promicati naprijed. Njihovo savladavanje zavisi od stalnog uzdigavanja svijesti članova Socijalističkog saveza i naših građana uopće, odgajajući ih za što ispravljaju vešte svojih radnih i društvenih funkcija, nježujući duh kolektivnosti i gledanja na lično dobro kroz dobro i napredak zajednice, čiju sudbinu radni ljudi nose u svojim rukama.

Socijalistički savez radnog naroda u našem gradu najbolje će odgovoriti svim ovim zadacima, ako svakim danom bude postajao sve općija i stalno radna tribina preko koje se radni ljudi bore za socijalističku izgradnju Šibenika.

ISUŠENJE ZALJEVA „MORINJE“

Priopćio: narodni zastupnik Dr. Ivan Ribar

Povodom mog posljednjeg boravka u Šibeniku, obilazeći kao narodni zastupnik, svoj izborni kotar u pratinji drugova rukovodilaca iz Kotara, sreli smo se na putu u Primošten i Rogoznicu, pod selom Jadrtovac, sa stručnjacima iz Splita i Zagreba, koji rade na isušenju zaljeva »Morinje«. U razgovoru s njima nakon dobivenih stručnih informacija, ja sam spomenuo, da sam se i ja kao narodni zastupnik još 1946. godine, zainteresirao za isušenje tog zaljeva i da sam u posjedu i jednog plana za isušenje, koji je bio izrađen još u vrijeme bivše Austrije. Čim sam se vratio u Beograd, odmah sam u mom »fasciklu Šibenik«, tražio akt »Morinje«, no na žalost osim izvjesnih bilješki, koje sam prikupio, te kopije specijalne karte tadašnjeg Geografskog instituta u Beču, nijesam ništa drugo našao u aktu. Zabilježio sam da sam jedan podnesak u formi promemoara predao tadašnjem nadležnom saveznom ministru s kojim sam prethodno razgovarao. Možda sam s ovim podneskom predao i pomenuti plan, no nijesam siguran, jer bih to pribilježio.

O ovom predmetu ja sam 1946. godine više puta razgovarao sa ing. Mirkom Šarićem iz Zagreba. Ja sam se koristio njezinim informacijama, a naročito njegovim izrađenim projektom za melioraciju morskog zaljeva »Morinje«, i sa ovim upoznao sam tadašnje naše nadležne rukovodiće.

Pošto ove godine inicijativom i akcijom naše nadležne narodne vlasti Narodnog odbora i Komiteta kotara i grada Šibenik učazimo u fazu ostvarivanja ove melioracije, biti će potrebno, da nešto saopćim iz mojih zabi-

Morski zaljev »Morinje« u specijalnoj karti bečkog Geografskog instituta označen je kao »Lago di castell Andreis«, po tome, što je ranije u neposrednoj blizini stajao porušeni dvorac stare dalmatinske plemićke obitelji Andreis. U ovoj karti označen je zaljev kao jezero (lago) vjerojatno po tome, što je zatvoren koprom izuzev uskog kanala, koji ga spaja sa morem. Da se pak doista radi o morskem zaljevu, proizlazi već iz samog narodnog imena »Morinje«, pod kojim je i pod Austrijom bio općenito poznat.

Presušenjem odnosno melioracijom zaljeva bavila se još u srednjem vijeku i Venecijanska republika, a za vrijeme austrijske vladavine u Dalmaciji, ovo se pitanje mnogo pretresalo tako, da je 1874. godine u austrijskom parlamentu bio odglasan i poseban zakon. Po ovom zakonu dobili bi poduzeće ili privatnik koji bi izveli melioraciju zaljeva, među ostalim pogodnostima, u potpunu vlasništvo cijelo isušeno, odnosno meliorirano zemljište. Do realiziranja melioracione osnove nije nikada došlo pod Austrijom pa se je sva briga austrijske vlasti svela na to, što je okolišnom stanovništvu pružala lijekove protiv malarije, kojoj je bio izvor u ovom zaljevu. — U staroj Jugoslaviji nije također ništa učinjeno s izgovorom, da okolišni stanovnici ne traže isušenje.

Površina cijelog zaljeva iznaša oko 120 hektara. Dno zaljeva sastoji se od zemljano-nanosa, koji je s kišom naplavljeno dijelom sa okolnih plodnih brežuljaka, a dijelom s vodom potoka Gorice, koji utječe u zaljev na istočnoj strani. Sloj zemljano-nanosa ima poprečnu deblinu 100 cm debliji je na zapadnoj, a tanji na istočnoj strani prema morskemu kanalu, u kojem nema zemljano-nanosa. Natapanjem ove površine kišnom vodom sa bregova, kao i slatkom vodom iz raznih okolnih izvora i potoka Gorice, te ispumpavanjem vode u more, morska bi se sol u kratko vrij-

me razrijedila, da bi se isušeno teren bude potpuno priveden zemljiste moglo privesti kulturi. Među prvim tehničkim radovima bila bi izvedba zaštitne betonske pregrade koja bi bila duga 570 metara, sa krunom koja će za 30 cm nadvisivati najveću morskiju plimu, da bi se tako sprječilo naplavljivanje meliorirane površine s morem. Radi valova pregrada s morske strane mogla bi biti zaštićena kamenjem, koje bi se nabacalo u širini od 5–8 metara po cijeloj dužini pregrade, a sama pregrada mogla bi služiti i kao kolni put.

Da bi se cijela meliorirana površina sačuvala od poplava, kojima bi mogla biti izložena naročito prvih godina, to će trebati vodu odvodati putem odvodnih kanala. Glavni odvodni kanal išao bi cijelom dužinom isušenog terena u duljini oko 1600 m. U ovaj bi se slijevali tri odvodna kanala drugog reda svaki od 800 m duljine, koji će primati odvodne kanale trećeg reda, koji bi se izveli prema shodnosti nakon obavljenih glavnih radova. Prema potrebi izvela bi se i drenaža, naročito ako bi zemljiste služilo za površinu ove već smo spomenuli.

Brana br. 1. na zaštitnoj betonskoj pregradi u potreboj duljini, podijeljenoj u više polja, bila bi uradena od željeza. Svrhu ove već smo spomenuli.

Brana br. 2. izgradena iz betona sa vratima od drva, prisiljavala bi nepotrebnu potoku vodu da skrene u korito i slije u more.

Brana br. 3. konstruirana jednako kao i spomenuta br. 2., prisiljavala bi u slučaju potrebe, svu potoku vodu da se razlijeva po terenu.

U strojarni bili bi smještene pumpe na električni pogon, koje će po potrebi ispumpavati vodu iz sabirnog bazena u more.

Sve ovo što sam priopćio povodom isušenja »Morinje«, crpao sam kako sam već u početku kazao, iz svojih zabilješki, koje sam prikupio na osnovu dobivenih informacija od više stručnjaka, među ovima u prvom redu po pomenutog ing. Mirka Šarića, kome je mnogo bilo statalo, da se odpođne sa isušenjem »Morinje«.

Nadam se, da će i ove moje zabilješke, koje sam sačuvao, koristiti samoj stvari i za jednu diskusiju u Socijalističkom savezu grada i kotara, pa ih zato po dužnosti rado predajem javnosti štampanjem u našem »Šibenskom listu«.

Voda, koja dolazi potokom Gorice za izvjesno vrijeme tekla bi i dalje svojim koritom, a kada

U Betini završio rad zdravstveno-prosvjetni tečaj

Medu zamašnim akcijama koje sprovodi Kotarski odbor Crvenog križa na području šibenskog kotara spadaju nesumnjivo i zdravstveno-prosvjetni tečajevi u kojima je dosada okupljeno nekoliko stotina žena i djevojaka. Postignuti rezultati govore mnogo o tome da je uspjeh ovih tečajeva ogroman, a ide u pri-

log činjenici da je to jedan od već završili, nedavno je također završio i onaj u Betini, polučivši dobar uspjeh. Ovaj se imao zahvaliti prije svega ogromnoj svijesti i discipliniranim polaznicima, koje su ispravno shvatile značaj i korist ovakve vrste tečajeva. Za uspješan završetak ovog tečaja veliko priznanje zasluguje i predavač Marija Novak. Tečaj je pohadalio i s uspjehom završilo 16 djevojaka.

Osnovana komisija za pregled završnih računa u zadružnim organizacijama

Pri NO-u kotara Šibenik, upravi za prihode osnovana je komisija od predstavnika Kotarskog saveza PZ, Narodne banke i finansijskih organa NOK-a. Ova komisija već radi nekoliko dana na pregledu završnih računa svih zadružnih organizacija sa područja kotara Šibenik. Da bi se izbjegli troškovi na putovanju i skratili vrijeme pregled završnih računa vrši se u gradu. Uprava prihoda postarala se da blagovremeno nabavi sve bilance sa potrebnim podacima od svih poljoprivrednih, SRZ-a i ostalih vrsta zadružnih organizacija.

O pregledu za svaku zadružnu komisiju sastavlja izvještaj s analizom stanja osnovnih i obrtnih sredstava zadruge. Ovi izvještaji dostavljaju se Vijeću proizvodača pri NOK-u odobrenje. Na osnovu ovih izvještaja Vijeće proizvodača donosi na svojoj sjednici o-dobrenje završnih računa svih privrednih organizacija, ustanova sa samostalnim financi-ganizacijama.

Pokretno kino obišlo 30 sela

Predstavama prisustvovalo oko 7700 lica

U posljednje vrijeme propagandno pokretno kino Glavnog odbora Crvenog križa Hrvatske posjetilo je na našem kotaru trideset sela, prikazavši nekoliko veoma poučnih zdravstvenih i dječjih filmova. Od filmova zdravstvenog sadržaja prikazani su ovi:

Opća i lična higijena, zatim trbušni tifus, malarija i transfuzija krvi. Na svim predstavama prisustvovalo je 7690 ljudi od toga 4650 djece. Najveći posjet zabilježen je u Vodicama, Zatonu i Primoštenu,

gdje je u svakom od ovih mješta gledalo predstave preko 500 osoba. Obzirom na poljske

radove koji se nalaze u toku, posjet je mogao biti i veći, a vrijedno je istaknuti da je

baš u zaostalim selima posjet bio relativno velik, a time i uspješ u svakom pogledu veći.

Koraljari se spustili na 87 metara dubine

Poljoprivredna zadruga u Zlarinu dobila je prošle godine na dugoročni zajam kredit od 10 milijuna dinara za nabavku potrebnih instrumenata za lov na koralje. Od tog iznosa zadruga je nabavila jedan brod-koču i još dvije manje lade. Iz Zapadne Njemačke kupljen je visokotlačni kompresor od 300 Atm., zatim jedna dopresiona komora za slučaj oboljenja ronilaca, pomoćne flaže kisika i jedna ručna sismaljka.

Po prvi puta u lov na koralje krenuli su Zlarinjani sredinom prošlog mjeseca, obišavši područje otoka Murter i Žirje. Za devet dana lova uspjelo im je uloviti oko 70 kg. koralja. Na području Kornatskog otočja, gdje su također vršili lov, Zlarinski koraljari spustili su se na dubinu čak do 87 metara, što je nesumnjivo velik uspjeh ove ekipe, koju su sačinjavali poznati ronioni Ivan Gović, Andrija Šumera, Andrija Dizdarac i stari iskusni lovac Feliciano Vukov.

Ponovno o napisu

»Još ima takvih«

Od uprave Osmogodišnje škole u Skradinu doznali smo da je povodom odgovora Zlatke Maslač na članak prof. Jeronima Antičić-Lovića objavljenog u »Šibenskom listu« br. 30 od 20. svibnja o. g. održana 22. svibnja 1953. na zahtjev prof. Antičića izvanredna sjednica nastavnika Osmogodišnje škole u Skradinu.

Na sjednici je konstatirano:

1. da se do sada nitko od roditelja u Skradinu nije žalio na ocjenjivanje prof. Antičića, niti da je njegovo ocjenjivanje učenika bilo povod za sukobe u nastavničkom vijeću;

2. da je prof. Antičić u razdoblju od 26. III. do 6. IV. 1953. predavao učenicima (sto je slušao i sin Zlatke Maslač), o revolucionarnoj godini 1948.

u Evropi i Hrvatskoj, dakle nije Zlatka Maslač (16. IV. 1953.) napravila ispad u školi priviljkom raspravljanja s prof. Antičićem.

3. da prema tome nije potrebno komisija o pitaju ocjenjivanja učenika od strane prof. Antičića, jer su navodi Zlatke Maslač neistiniti i proizvoljni, pa nastavnički zbor takav oblik napada na rad Osmogodišnje škole u Skradinu jednodušno odbacuje i osuđuje.

Stanje na području prosuđete i kulture

Na posljednjoj sjednici NO-a gradsko općine podnio je Božo Stojić, predsjednik Savjeta za prosvjetu i kulturu iscrpan izvještaj o stanju na kulturno-prosvjetnom polju, koji donosi-mo u izvadcima.

18 školskih ustrojava sa oko 4000 učenika

Na području gradske općine radi 18 školskih ustanova koje redovito pohađa 3891 učenik. U novoj školskoj godini samo u prvim razredima narodnih škola predviđa se upis o 4000 učenika-ca, a kad se to tome doda i broj učenika koji će se kao novi daci upisati u ostale škole, onda ćemo već u idućoj školskoj godini imati oko 4000 učenika-ca. Kada se uzme u obzir da se školski prostor u odnosu na predračni nije uopće povećao, onda se u prvom redu kao najaktuelniji problem postavlja povećanje školskog prostora. Baš zbog toga što je to jedan od najtežih problema, koji u velikoj mjeri može da ugrozi ne samo mogućnost školovanja djece koja su zakonom obavezna pohađati školu, nego može da ugrozi i kvalitet rada u školama koji se naročito u ovoj školskoj godini vidno popravi.

Dok je nekad nastava bila prijevodnja, danas su sve naše škole u punom pogonu od jutra do mrača. Uzmimo za primjer zgradu gimnazije, koja je nekada služila isključivo za potrebe gimnazije, dočim danas u toj školi, pored same gimnazije, rade Učiteljska škola, Vježbaonica i Radnička gimnazija. Ova škola je zauzeta od osam sati izjutra do devet sati navečer. Naravno, da je pod ovakvim okolnostima umnogome otežano održavanje same zgrade i u njoj higijenskih uslova. Škola učenika u privredi radi u takvim prostorijama koje su daleko od toga da bi se moglo smatrati školskim. U sličnom je položaju i Mušička škola, a od osnovnih su jedino one u Crnici, Mandalini i Docu stvarno školske prostorije, dok ostale ne odgovaraju. Ženska stručna škola radi u svim mogućim smjenama kako bi sadašnjim kapacitetom zadovoljila potrebe, ali već u idućoj školskoj godini, kad se otvara i treći razred, neće moći raditi u koliko se ne pronade novi prostori. On se djelomično može dobiti u samoj zgradi iseljenjem jednog stanara, a djelomično pronalaženjem barem još jedne učionice izvan zgrade.

Nedostatak školskog prostora

Ni prostorije u kojima danas rade predškolske ustanove ne samo da je zadovoljavaju potrebe i zadatke ovih ustanova, osim vratića »Jelka Bučić«, već ne zadovoljavaju ni po svom kapacitetu.

Savjet je mišljenja da je nužno poduzeti mjeru da se nastave radovu na izgradnji učiteljske škole. Dovršenje ove zgrade gimnazija bi se rasteretila, jer bi se novom zgradom koristila učiteljska škola sa vježbaonicom. Pored toga, bilo bi potrebno osigurati u novom budžetu i odmah početi sa izgradnjom Osmogodišnje škole na području Baldekin-Križ, čime bi se rasteretile postojeće škole u gradu. Isto tako je potrebno osigurati prostorije za otvaranje jednog vrtića na području Baldekin-Križ i jednog u Mandalini.

Kad je riječ o školskom prostoru mora se spomenuti i Dom učiteljske škole u kome je smješteno 104 učenika. Završetkom školske godine dom će napustiti oko 30 do 40 učenika, a kako u

novoj školskoj godini ne će biti

upisa u I. razred učiteljske škole,

to će ostati još oko 70 učenika.

U ovom slučaju kapacitet doma

ne bi bio iskoristeni. Možda bi

se moglo naći rješenje da se dom

premjesti a da se sadašnje nje-

gove prostorije iskoriste za po-

trebe društvenih organizacija,

Narodnog sveučilišta, Pionirskog

kazališta i t. d.

Sa prostorijama ništa bolje ne

stoje ni kulturne ustanove. Svi-

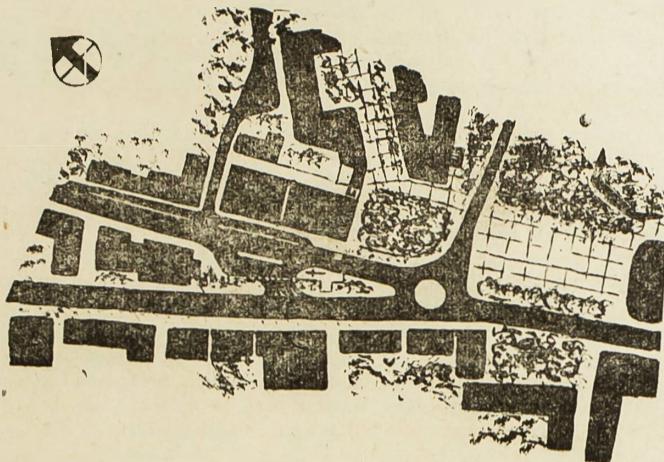
ma je poznato kako je smješten

naš Muzej i u kakvim se prosto-

Poreski inspektor - štetočina

Nadavno su organi Odjela za i odmjere poreza. U tu svrhu unutrašnjih poslova kotara hu je Dalibor Šoljan primio Šibenik lišili slobode Dalibora Šoljana, poreskog inspektora pri NO-u gradske općine zbog toga što je od ljeta prošle godine do dana hapšenja u više navrata dolazio u susret nekim građanima iz privrednog privatnog sektora prilikom razređenog postupak.

O regulaciji i izgradnji Poljane

Piše: Sveuč. doc.
Ing. D. Boltar

(Nastavak)

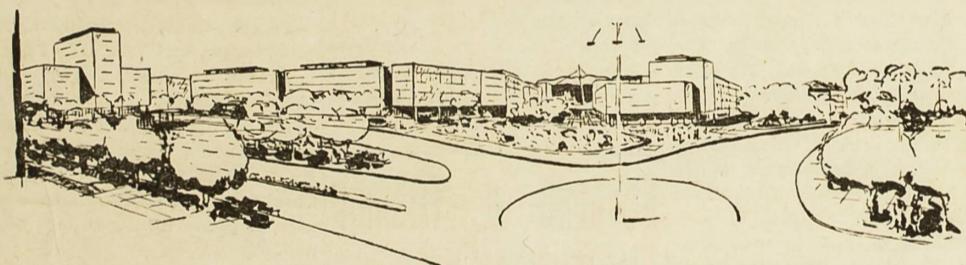
Ako pogledamo konačnu takav smještaj banke. Iz perspektivne skice se vidi prijedlog, kojim se teži za tim, da se uređi područje između Poljane i Drage. U Dragi će se oblikovati novi obalni trg pred putničkom stanicom, koja prema projektima dolazi na izgradnji toga objekta na ovome mjestu, nije mnogo bolje uspio postavom tega objekta na Gradi.

Urbanistički - dispoziciono mogli bi opisati buduće Poljane kao jedan prostorno razveden, zračan sklop trgovina, niša i parkova, sa diferenciranim prilazima pojedinih saobraćajnica. Upravo to i jest karakteristika današnje Poljane, i zato ona djeluje vrlo savremeno i danas. U tome smislu se zadržava i oblikuje novim objektom i ona zelenina pred starom »tvornicom pašte«, kojoj će vjerovatno jednom biti skinut zid prema Poljani. Danas su s Poljane diferencirano naglašeni prilazi u historički dio grada, i to: na »šetni« dio obale preko 35 do 40 polaznika.

Ako opet slijedimo povijesni nastanak trgova »na obali« i njihove veze sa trgovima u sredini grada odnosno »vanku grada«, zaključujemo, da je ta dva prostora, ta dva trga, potrebno najjače medusobno, jednoznačno određeno, pa i prostorno povezati – prvenstveno sa pješačka. Da spomenemo Split ili još bolje postojeci perivoj u Šibeniku, koji

nila, da se na mjestu »šarine mlinice« iz »preparandije« izgradila namjeravana zgrada gradskog vodovoda. Ona bi onemogućila izgradnju saobraćajne magistrale. Isti arhitekt, koji je bezuslovno insistirao na izgradnji toga objekta na ovome mjestu, nije mnogo bolje uspio postavom tega objekta na Gradi.

Obzirom da su neki tečajevi već završili a drugi se nalaze u toku, to se predviđa da se u kolovozu mjesecu o. g. održi velika javna vježba s učestvovanjem svih obveznika protuavionske zaštite na području grada.

ničke stанице, s novim silazom isto tako spaja Poljanu sa gradskog »perivoja« – kojega treba upravo u tome smislu i rekonstruirati – zatim na putnički trgu u Dragi, pa autostcem prema radnom i servisnom dijelu grada, – a da traj svega toga Poljana živi mirno uz glavnu gradsku magistralu. Ova gradska magistrala bit će oslobođena teškog saobraćaja, koji će vremenom porasti, pogotovo sa industrijalizacijom južnog područja Šibenika.

Urbanističko-plastički, budući sklop takvih razvedenih trgovina, odnosno tako oblikovane Poljane sa razradom pojedinih grupa objekata, većinom javnog, poslovnog i društvenog sadržaja, pruža vanrednih mogućnosti varijacija individualnih objekata po ožujku, masi, visini i obradi, – što sve skupa daje najšire mogućnosti arhitektima, da projektiraju objekte odgovarajuće svome vremenu. Oni će znati stvoriti u sredenosti osnovnih kontura Poljane onu život, koja odgovara Šibeniku, njegovom temperaturom, kraju i vitalnosti. Šibenik se upravo tako i izražavao počasom od Katedrale i Vijećnice, pa kroz izgradnju starog grada sve do nedavno, a danas bilježi sigurnim koracima jednako tako i najnoviji odraz svoga života.

Ako dobro pogledamo prijedlog, vidimo da je u svakoj od etapa omogućen odvojen kolni promet od pješačkog prometa, koji će se već u prvoj etapi zasebno odvijati od Poljane mimo zgrade banke prema budućoj tržnici i postojećoj želj. stanicici.

Još je jedna vrlo važna zamisao za razvoj centralnog područja Šibenika uvjetovana

kolika bi se griješka bila uči-

VIJESTI IZ NAŠEGA GRADA

Velika aktivnost PAZ-a Komunalna djelatnost

u nekoliko redaka...

Ovih dana završena su tri Šibenik. Tom prijekom završeni su tečajevi sanitetske, tehničke i kemijske jedinice, koje je organizirao Odjel unutrašnjih poslova služba protuavionske zaštite za grad

RADOVI NA ISKOPU TE-MELJA za zgradu Narodne banke nalaze se u punom jeku. Nakon što bude završena prva faza radova započet će se odmah sa podizanjem trokatne zgrade. Predviđa se da će zgrada biti stavljen pod krov do kraja mjeseca rujna. Izvanjska strana zgrade bit će obložena bijelim kamenom. Radove izvodi »Izgradnja« gradevno poduzeće iz Šibenika.

* * *

NO GRADSKE OPCINE U ZAJEDNICI s Tvornicom elektroda i ferolegura i Valjaonicom raspisao je licitaciju za izradu grubih radova t. j. dovodenja stambenog bloka pod krov na obali Vicka Krstulovića. Ovaj stambeni blok sastajat će se od četiri zgrade u kojim će se, pored ostalog, podići kinodvorana sa 700 sjedišta i reprezentativna kavarna. U gornjem dijelu ovih zgrada nalazit će se dvoetažni stanovi. Unutar ovog bloka bit će izgrađen moderan trg, koji će biti prikladan i zimi i ljeti za sastajalište građana. Sveukupna vrijednost t. zv. grubih radova cijeni se na oko 100 milijuna dinara.

UPOREDO S IZGRADNJOM MODERNOG BUFFETA na »Subičevcu« bit će obnovljena i sama tvrdava, koja se u posljednje vrijeme nalazi u derutnom stanju. Zajedno s uređenjem dviju priступnih cesta svi radovi cijene se u vrijednosti od oko 4 milijuna dinara.

* * *

NA PROSTORU ISPRED MOLA »KRKE« porušena je ovih dana terasa stare carinare. Na taj način prostor do hotela »Krka« bit će uvelike povećan, a njegovim konačnim uređenjem bit će u mnogome poljepšan ovaj dio obale.

* * *

Nastup dramske sekcije RKUD „KOLO“

Dramski sekcija Šibenskog »Kola« izvest će u srijedu 10. lipnja u Narodnom kazalištu po

Kretanje brodova

Isplovili: domaći prekoceanjski brodovi »Topusko« sa teretom od 500 kubika drvene građe za Tursku, »Skoplje« takođe sa istom količinom drva za Egipat i »Kosmaj« sa teretom od 4500 tona kromove rude za SAD.

Uplovili: engleski prekoceanski brod »Trojan Seaman« koji iskrcava 10 000 tona ugljena za koksiranje dovezenog iz SAD, zatim njemački brod »Karl Krammersforn«, talijanski »Latina«, engleski »Bothnia« i domaći prekoceanski brod »Rijeka«, koji na Sipadu vrše ukrepljanje drvene građe za inozemstvo.

Uspjeh Pionirskog kazališta

U petak 5. lipnja o. g. kolektiv Pionirskog kazališta ponovo je nastupio pred građanstvo sa veoma uspješnim dječjim komandom »Čarobni zvončići«. Kazalište, koje je dupkom bilo puno rodičelja i djece, aplauzom je nagradilo izvođače kao i riješera ovog komada drugariću Milku Bučić, potpredsjednicu Kotarskog odbora Crvenog križa, koja je pri tom uložila mnogo truda i strpljivosti kako bi mlađi glumci što uspješnije nastupili pred građanstvom.

OBAVIEST

Obaviještavaju se svi članovi društva, prijatelji i ljubitelji Šibena, da je Šahovsko društvo »Šibenik« dobilo nove prostorije na trgu pred katedralom (u kući Ježina). Prostorije su otvorene svakog dana od 18 do 22 sata, gdje će se ujedno vršiti i upisi novih članova.

Uprava SD ŠIBENIK

NEDAVNO JE ZAVRŠENA INSTALACIJA tekuće hladne i toplice u prostorijama hotela »Krka«. Također su uredena i dva nova apartmana u unutrašnjosti hotela. Upravo se sada završava vanjsko i unutarnje bojenje zgrade. Tokom ljeta izvršit će se adaptacija kavane i restorana.

* * *

NA NOVOSAGRAĐENOJ 70 METARA OBALI U PREDJELU ROGAČ pristao je 6. VI. prvi prekoceanski brod »Skoplje«, koji je ukrcao 500 kubika drvene građe za Egipat. Dovršenje ovog dijela obale na Rogaču velik je uspjeh Pomorskog građevnog poduzeća iz Šibenika.

Šibenik KROZ TJEDAN

Narodno kazalište

SRIJEDA, 10. V. — ZUTO DUGME — komedija u tri čina od Fadila Hadžića u izvedbi dramske sekcije RKUD »Kolo«.

CETVRTAK, 11. VI. — FAUN — komedija od Knoblauch-a.

PETAK, 12. VI. — VOKALNI

KONCERT Vilme Isler-Dorr, koloraturne sopranistice iz Zagreba. Na klaviru prati Olga Javor.

SUBOTA, 13. VI. — FAUN — komedija od Knoblauch-a.

NEDJELJA, 14. VI. — RIBARSKIE SVADE — komedija od Goldonija. Početak predstave u 20 sati.

Kinematografi

TESLA: premjera engleskog filma u prirodnim bojama — MAGICNA KUTIJA — sa Robertom Donatom: Dodatak: Filmske novosti br. 19. (od 11. do 15. VI.)

Premjera domaćeg umjetničkog filma prema romanu B. Nušića — OPCINSKO DIJELE — Naslovnu ulogu tumači Selma Karlovac. Dodatak: Filmske novosti br. 20.

SLOBODA: američki film u prirodnim bojama — TISUĆI I JEDNA NOĆ — Dodatak: Sa predvojničke obuke. (do 11. VI.)

Premjera američkog filma — PAULA — sa Loretom Young. Dodatak: Hej brigade. (do 17. VI.)

Dežurna ljekarna

Službu vrši I. narodna ljekarna — ulica B. Petranovića.

Iz matičnog ureda

ROĐENI

Ante, sin Luke i Antule Ljubić; Velimir, sin Jure i Zorke Huljev; Istroslav, sin Nikole i Ljubice Radović; Vinko, sin Nikole i Marije Barišić; Zita, kći Josipa i Ljubice Ercegović; Mladen, sin Andrijice i Nevenke Bumber; Anka, kći Josipa i Ivanice Antolos; Srdan, sin Igora i Vere Djordić; Frane, sin Ante i Ivanice Ležaja; Osman, sin Jarka i Ružice Radović; Ivan, sin Jose i Marije Juras; Alma, kći Alojza i Andelije Cvitan; Nada, kći Nikole i Josipe Jović i Đorđe, sin Grge i Frane Jaram.

VJENČANI

Jelović Srećko, portir — Skroza Nevenka, domaćica; Papak Ante, tokar — Papak Luca, domaćica i Profaca Nedjeljko, tezar — Viljac Iva, domaćica.

UMRLI

Bačić Ante Ivanov, star 60 dana i Slavica Drago Stipin, star 30. god.

Ovi dana stigli su u Šibenik dva naša poznata kazališna umjetnika redatelj i pisac Pero Budak, te Mirko Perković, redatelj u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Obojica su došli u službeni posjet Narodnom kazalištu Šibenik.

